

נציבות שירות המדינה

הודעות

הודעה עח/19

ט"ז באלול התשע"ח (27.8.2018)

הודעה מס' עח/19

שינוי במשרת הורה וטיפול פוריות

1. במסגרת הפקת לקחים ולאחר עבודת מטה שבחנה את התאמת כללי משרת הורה לצרכים המשתנים של העת הזו וזכויות הקשורות להורות, הוחלט על השינויים המפורטים להלן:

א. קיצור יום עבודה להורים

להתאים את הוראות התקשי"ר בעניין משרת הורה לעת הנוכחית מבחינת תפיסת האחריות ההורית ומידת המוגנות של ילדים. בהתאם לכך נקבע, כי הורה לילד עד גיל 12 שיתר ילדיו מעל גיל 18 יהיה זכאי לקיצור יום העבודה בחצי שעה. כל זאת בכפוף לתנאים המפורטים בתקשי"ר.

ב. טיפולי פוריות

במטרה להקל על עובדות שעוברות הפריה חוץ גופית הוחלט על הוספת שני ימי היעדרות לסדרה טיפולית, בכפוף לתנאים המפורטים בפסקה 33.311(ד) לתקשי"ר.

2. תחולת השינויים מיום כ' באב התשע"ח (1.8.2018).

3. התיקונים לתקשי"ר בהתאם לנ"ל כלולים בדפי ההחלפה המצורפים להודעה זו.

אהוד פראוור

ממלא מקום נציב שירות המדינה

תיקונים בהחלפת דפים

להכניס את הדפים שכותרותיהם				להוציא את הדפים שכותרותיהם				אסמכתא
(דף אחד)	31.154	-	31.152	(דף אחד)	31.154	-	31.152	עח/19 (פסקה 31.153(א)4)
(דף אחד)	33.303	-	33.301	(דף אחד)	33.303	-	33.301	עח/19 (פסקה 33.311(ד)1)

(ג) עובד רשאי לממש את הזכות לשעת הורות לבדו או לסירוגין עם בת זוגו, בהתקיים התנאים הבאים:

1. בת הזוג נתנה הסכמתה למימוש הזכות לשעת ההורות לסירוגין עם בת זוגה או על-ידי בן זוגה;
2. כל אחד מבני הזוג מסר למעסיקו, לא יאוחר מ-21 ימים לפני תום תקופת הלידה וההורות, ההצהרה שתומה לפי טופס מדף 2303/1 שבה הודיע על הבחירה לממש את הזכות לשעת הורות עם בן הזוג (בפסקה זו - "הצהרה"); מסרו בני הזוג הצהרה במועד מאוחר יותר - יהיה העובד רשאי לממש את זכותו 21 ימים לאחר מסירת ההצהרה;
3. בהצהרה יפרט כל אחד מבני הזוג את מספר הימים ואת הימים המסוימים בשבוע העבודה שבהם יממש את שעת ההורות;
4. מימוש הזכות לשעת הורות ייעשה על-פי ההצהרה, ואולם העובדת ומעסיקה ובן זוגה ומעסיקו רשאים, לפי העניין, להסכים ביניהם, לפי הצורך ובאופן חד-פעמי, על מימוש הזכות לשעת ההורות באופן שונה מזה שמסרו עליו בהצהרה;
5. שינוי קבוע במימוש הזכות לשעת ההורות שמסרו העובדת ובן זוגה בהצהרה, לאחר שנמסרה הצהרה כאמור בפסקה זו, ייעשה בהצהרה נוספת שתימסר למעסיק בהתאם להוראות פסקה זו, בשינויים המחויבים, 21 ימים מראש, ולעניין בני זוג שלפחות אחד מהם עובד במשמרות - חודש מראש;
6. מכסת שעות ההורות ששני בני הזוג זכאים לממש לפי הוראות פסקה זו לא תעלה על מכסת שעות ההורות שהעובדת היתה זכאית לממש לבדה.
(חוק עבודת נשים (תיקון מס' 55, התשע"ו-2016, ס' 7ב.א) (עז/4)

(ד) הוראות פסקה זו יחולו גם על הורה מאמץ, הורה מיועד והורה במשפחת אומנה כהגדרתם בפסקה 33.302.
(חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 7(ג)(3))

31.153

(א) שעות העבודה המפורטות בנסמן (ב) להלן, יחולו לגבי המקרים הבאים:

1. הורה לילד יחיד הנמצא בביתו, ואשר גילו נמוך מ-12 שנים;
2. הורה לשני ילדים לפחות הנמצאים בביתו, כאשר לפחות שניים מהילדים מצויים מתחת לגיל 12 שנים;
3. הורה לשני ילדים לפחות הנמצאים בביתו, כאשר גילו של אחד מהם נמוך מ-8 שנים;
4. הורה לילד מתחת לגיל 12 הנמצא בביתו, ויתר ילדיו מעל גיל 18 שנים.
(עז/19) (תחולת נסמן 4: כ' באב התשע"ח (1.8.2018))

(ב) שעות העבודה במקרים המפורטים בנסמן (א) לעיל הן:

1. הורה כנ"ל המועסק במשרדים בהם נהוג שבוע עבודה בן שישה ימים, יעבוד שבע שעות בפועל בימים ראשון עד חמישי, וחמש שעות בפועל ביום שישי;
בימים ראשון עד חמישי משעה 07:30 עד שעה 14:30;
ביום שישי משעה 07:30 עד שעה 12:30.
2. הורה כנ"ל המועסק במשרדים בהם נהוג שבוע עבודה בן חמישה ימים יועסק בכל יום משעה 07:30 עד שעה 15:35, אולם:

(א) הוא יוכל לסיים את עבודתו בשעה 15:05 במקום בשעה 15:35 בחלק מימי העבודה בתנאי שישלים את השעות החסרות עד למכסה השבועית שלו בימים האחרים של אותו שבוע;

(ב) עובד כנ"ל שיידרש לעבוד ביום שישי לפי צורכי העבודה, יוכל לבקש כי שעות העבודה באותו יום יחושבו להשלמת השעות החסרות בגין הימים בהם סיים את עבודתו מוקדם כאמור לעיל;

(ג) ההסדר המפורט בנסמן 2 (א ו-ב) לעיל הינו לתקופת מעבר עד שהמעונות לילדים, גני הילדים והכיתות הנמוכות של בתי-הספר יעברו לשבוע עבודה של חמישה ימים;

(ד) הורה לילד שגילו נמוך מגיל חמש שנים, יועסק בכל יום משעה 07:30 עד שעה 15:30.

(ג) שעות תחילת העבודה של עובד כנ"ל וסיומו נקבעות על-ידי מנהל היחידה, בהתאם לצורכי העבודה;

(ד) קיצור שעות העבודה על-פי פסקה זו אינו חל על עובד במשרה חלקית ולא על עובד הזכאי לקיצור משך יום העבודה עקב סיבה אחרת (קיצור לפי פסקה 31.152 וכדומה).

31.154

אין להעסיק הורה לילד מעבר למספר השעות שנקבע על-פי הוראות פסקאות 31.152 ו-31.153, ללא הסכמתו.

31.155

- (א) הורה עובד, כאמור בפסקאות 31.151, 31.152 ו-31.153, הנדרש לעבוד לפי שעות עבודה רגילות, ולאור צורכי העבודה, תיחשב העסקתו בשעות העודפות על האמור בפסקאות הנ"ל כהעסקה בשעות נוספות;
- (ב) אם לפי הדירוג, והדרגה של העובד ותנאי העסקתו באותן שעות הוא זכאי לתשלום בעדן, יקבל תשלום בשיעור של 100% בלבד עד להשלמת מכסת שעות העבודה הרגילות הנהוגות במקצועו של העובד;
- (ג) כל שעת עבודה מעבר לשעות העבודה הרגילות הנהוגות במקצועו, תיחשב כשעה נוספת והתשלום יהיה בשיעור של 125% או 150%, לפי העניין ובכפופות לאמור בפסקה 27.212;
- (ד) נסמנים (א) ו-(ב) לעיל לא יחולו על אבות עובדים, אלא על אמהות עובדות בלבד.
(עג/18)

31.156

- (א) הורה לילד שיש לו בן או בת זוג, זכאי ליום עבודה מקוצר אם בן או בת הזוג שלו עובדים כ"שכירים" או כ"עצמאיים", בין אם במקום עבודתם נהוגות זכויות בקשר ליום עבודה מקוצר כהגדרתן בסעיף 35.11 ובין אם לאו, וכן בתקופה שבה בן או בת זוגו זכאי/ת לדמי אבטלה, ובלבד שתקופה זו לא תעלה על שישה חודשים;
- (ב) לגבי הורה לילד עד גיל שנה יחולו הכללים הבאים:
1. עובדת תהיה זכאית ליום עבודה מקוצר על-פי הוראות פסקה 31.152, גם אם בן או בת זוגה אינו/ה עובד/ת;
  2. עובד יהיה זכאי ליום מקוצר על-פי הוראות פסקה 31.152 אם בן או בת זוגו עובד/ת, ללא תלות בהיקף משרתו/ה, או כאשר בן או בת זוגו שוהה בתקופת לידה והורות כהגדרתה בפסקה 33.331, לרבות תקופת לידה והורות ללא תשלום (עד 26 שבועות).
(עז/4)
- (ג) לגבי הורה לילד מעל גיל שנה, לצורך ניצול הזכות ליום עבודה מקוצר על-פי הוראות פסקה 31.153, הזכות תינתן לעובד/ת שבן או בת זוגו אינו/ה מסיים/ת את עבודתו/ה לפני השעה 15:30.

31.157

- (א) הורה למבקש להשתמש בזכות ליום עבודה מקוצר באופן קבוע בכל ימות השבוע, ימלא הצהרה חתומה כדין בטופס (מדרף 2302), בצירוף האישורים הנדרשים כמפורט בטופס וימסור למנהל משאבי אנוש של היחידה;
- (ב) הורה לילד המבקש להשתמש בזכותו ליום עבודה מקוצר בימים מסוימים בשבוע, באופן שבו בן או בת הזוג ישתמשו בזכות זו לגבי ימי השבוע הנותרים - יצהיר על ימי העבודה בהם הוא רוצה לנצל את הזכות, וכן ימציא אישור ממקום עבודתו של בן או בת הזוג על כך שאינו משתמש או לא ישתמש בזכות בימים אלה בשבוע. העובד ימלא הצהרה חתומה כדין בטופס (מדרף 2303), בצירוף האישורים הנדרשים כמפורט בטופס וימסור למנהל משאבי אנוש של היחידה.
(עה/17)

31.16 - שעות עבודה של קלדנים

31.161

- (א) שעות העבודה של העובדים המועסקים בפועל בקלידה בשבוע עבודה של שישה ימים תהיינה כדלקמן:
1. משמרת ראשונה משעה 07:30 עד שעה 15:00. במשך המשמרת תהיינה שתי הפסקות בנות 15 דקות כל אחת;
  2. משמרת שנייה משעה 15:00 עד שעה 22:30. במשך המשמרת תהיינה הפסקה בת 30 דקות;
  3. בימי שישי תהיינה שעות העבודה משעה 07:30 עד שעה 12:30.
- (ב) שעות העבודה של עובדים המועסקים בפועל בקלידה שבוע עבודה של חמישה ימים תהיינה כדלקמן:
1. במשמרת ראשונה משעה 07:30 עד שעה 16:00. במשך המשמרת תהיינה שתי הפסקות של 15 דקות כל אחת;
  2. במשמרת שנייה משעה 16:00 עד שעה 24:30. במשך המשמרת תהיה הפסקה בת 30 דקות.
(נא/35)

31.162

- קלדן העונה על התנאים המפורטים בפסקה 31.151(א), יועסק כל יום 15 דקות פחות מן האמור בפסקה 31.161.

33.3 - היעדרות לרגל היריון ולידה

33.30 חלות והגדרות / 33.31 חופשה בתקופת ההיריון / 33.32 חופשה לאחר הפלה / 33.33 תקופת לידה והורות / 33.34 היעדרות לאחר לידה / 33.35 חובת הודעות בקשר להיריון ולידה / 33.36 הארכת תקופת לידה והורות בשל אשפוז יילוד / 33.37 הקצאת מקום הנקה לאם עובדת

33.30 - חלות והגדרות

33.301

הוראות פרק משנה זה חלות על כל סוגי העובדים בשירות.

33.302

בפרק משנה זה:

- "לידה" - לידת וולד חי או לידה אחרי עשרים ושניים שבועות של היריון; (חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, ס' 39 (עו/8))
- "הורה מאמץ" - עובדת או עובד המקבלים לביתם ילד שגילו אינו עולה על עשר, למטרת אימוץ לפי הוראות חוק אימוץ ילדים; יום הלידה ייחשב כיום קבלת הילד לביתו של ההורה המאמץ. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 9ד(א))
- "הורה מיועד" (הורה המקבל ילד מאם פונדקאית) - עובדת או עובד המקבלים למשמורתם ילד, כהורים מיועדים, לפי הוראות סעיף 10 לחוק הסכמים לנשיאת עוברים; יום הלידה ייחשב כיום שבו נולד הילד. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 9ה(א))
- "הורה במשפחת אומנה" - עובדת או עובד שהם הורים במשפחה שאושרה בידי מי ששר הרווחה והשירותים החברתיים הסמיכו לכך לשמש כמשפחה אומנה, המקבלים לביתם ילד שגילו אינו עולה על עשר, למטרת אומנה, לתקופה העולה על שישה חודשים. יום הלידה ייחשב כיום קבלת הילד לביתו של ההורה במשפחת האומנה. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 9ו(א))
- היו שני בני הזוג הורים מאמצים, הורים מיועדים או הורים במשפחת אומנה, תחול ההגדרה שלעיל רק על אחד מבני הזוג, לפי בחירתם. (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 9ג(ג))

33.303

- (א) בתקופת ההיריון, תקופת הלידה וההורות וההיעדרות לאחר לידה חלים סייגים לפיטורי עובדת - ראה סעיף 82.28; (עו/4)
- (ב) בתקופת ההיריון חל איסור לפגוע בהיקף משרתה של העובדת ההרה באופן העשוי להקטין את הכנסתה, אלא בהיתר מאת שר הכלכלה. השר לא ייתן היתר כאמור, אם הפגיעה היא, לדעתו, בקשר להיריון. הוראות נסמן זה יחולו על כל סוגי העובדים בשירות לרבות הורה מאמץ, הורה מיועד והורה במשפחת אומנה כהגדרתם בפסקה 33.302, ובלבד שהעובדת או העובד עבדו לפחות שישה חודשים בשירות המדינה; (חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, ס' 9(א))
- (ג) היעדרות עובד מהעבודה עקב היריון ולידה של בת הזוג - ראה פסקה 33.256(ב);
- (ד) היעדרות מעבודה של אם מיועדת עקב היריון ולידה של אם פונדקאית - ראה פסקה 33.256(ג). (עא/4)

33.31 - חופשה בתקופת ההיריון

33.311

(א) עובדת רשאית להיעדר מעבודתה לשם פיקוח רפואי במשך חודשי ההיריון ובדיקות רפואיות שגרתיות הקשורות בהיריון הנעשים על-ידי רופא נשים או הנעשים בתחנה לבריאות האם והילד שאישר משרד הבריאות (להלן - "התחנה"), לרבות בדיקות שגרתיות כאמור הנערכות מחוץ לתחנה על-פי הפניית התחנה.

בפסקה זו, "רופא נשים" - רופא מורשה בעל תואר מומחה ביילוד ובגניקולוגיה שניתן לו על-פי פקודת הרופאים (נוסח חדש), התשל"ז-1976 (להלן - "הפקודה"), או רופא מורשה המתמחה לקראת קבלת התואר האמור, במוסד מוכר לפי הפקודה, בפיקוחו של רופא בעל התואר האמור. תקופת היעדרות מן העבודה לא תעלה על אחת מאלה:

1. לגבי אישה העובדת שבוע עבודה מלא יותר מארבע שעות ביום, רשאית להיעדר עד ארבעים שעות במשך חודשי הריונה;

2. לגבי אישה העובדת שבוע עבודה מלא עד ארבע שעות ביום, רשאית להיעדר עד עשרים שעות במשך חודשי הריונה.

הנהלות המשרדים והיחידות יאשרו היעדרות מן העבודה במסגרת ההוראות דלעיל על סמך תעודה רפואית שהעובדת תמציא מטעם התחנה, ללא חיוב חשבון ימי חופשה מכל סוג שהוא;

(ב) עובדת הנעדרת מעבודתה לצורך בדיקות הקשורות להיריון עד לחודש החמישי להריונה, ואשר אינה מעוניינת לדווח על הריונה למשרד, בשלב זה יחייב המשרד את ימי חופשתה או ימי חופשת המחלה שלה בגין היעדרויות אלה.

לאחר שתדווח על הריונה כנדרש על-פי פסקה 33.351, וכנגד המצאת תעודה רפואית המפרטת את היות הבדיקות קשורות להיריון, חשבון ימי חופשתה יזוכה בהתאם לזכאותה על-פי נסמן (א) לעיל;

(עג/16)

(ג) נעדרה עובדת מעל מכסת השעות המותרות או עקב סיבות אחרות, ינהגו בה לפי הוראות פסקה 33.204;

(ד) בתקופה שבה עובר עובד או עוברת עובדת טיפול לשם הפריה חוץ-גופית, באישור בכתב מהרופא המטפל כי הטיפול מחייב זאת, ובלבד שהודיע על כך מראש לאחראי או למי שהוסמך על ידו - דין ההיעדרות כדין היעדרות מפאת מחלה.

1. תקופת היעדרות של עובדת

תקופת היעדרות של עובדת כאמור, לא תעלה בכל סדרה טיפולית על המפורט להלן, ובלבד שלא יהיו יותר מארבע סדרות טיפוליות בשנה:

(א) במקום עבודה שבו נהוג שבוע עבודה של חמישה ימים - שמונה עשר ימים;

(ב) במקום עבודה שבו נהוג שבוע עבודה של שישה ימים - עשרים ושניים ימים.

(עח/19) (תחולה: כ' באב התשע"ח (1.8.2018))

2. תקופת היעדרות של עובד

לעניין זה לא תעלה על שנים עשר ימים בשנה.

(חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954, סעיפים 7(ה)(1), 7(ו)(1))

(תקנות עבודת נשים (היעדרות בשל טיפולי הפריה ופרייון), התשנ"א-1990 (שס/30))

(ה) תקופת היעדרות של הורה מאמץ

1. הורה מאמץ רשאי להיעדר מעבודתו לצורך נסיעות למדינת חוץ למטרת אימוץ בין-ארצי, ובלבד שעמותה מוכרת אישרה בכתב, לגבי כל אחת מהנסיעות כאמור, כי היא דרושה למטרת האימוץ הבין-ארצי;

2. תקופת היעדרות מהעבודה לפי נסמן (1) לעיל, יהיו בהתאם לאמור בכל אחד מהאישורים האמורים באותו נסמן, ובלבד שתקופת היעדרות המצטברת לא תעלה על 45 ימים לאותו הליך אימוץ;

3. לא יהיה תוקף לזכאות לפי נסמן זה, אלא אם כן העובדת או העובד הודיעו על מימושה בדרך, במועד ולמי שקבע שר הכלכלה בהתייעצות עם שר הרווחה והשירותים החברתיים;

4. היעדרו של הורה מאמץ מעבודתו לפי נסמן זה, דינו כדין חופשה בלא תשלום, וזמן היעדרו לא יבוא במניין לגבי הזכויות התלויות בוותק.

(החוק הנ"ל, ס' 9ד(ב)(3))

(עב/9)